

PROGRAMĂ PENTRU EXAMENUL NAȚIONAL DE BACALAUREAT – 2009

BISERICA BAPTISTĂ

STUDIUL BIBLIEI /STUDIUL VECHIULUI TESTAMENT ȘI NOULUI TESTAMENT

I. STATUTUL DISCIPLINEI

În cadrul examenului de Bacalaureat 2009, **STUDIUL BIBLIEI/ STUDIUL VECHIULUI TESTAMENT ȘI NOULUI TESTAMENT** are un statut de disciplină de specialitate pentru elevii liceelor teologice, profil teologic și poate fi susținută la **proba E** la alegere cu disciplina *DOCTRINE BIBLICE*.

II. COMPETENȚE DE EVALUAT

1. Definirea conceptelor și noțiunilor specifice disciplinei
2. Identificarea și interpretarea ideilor de bază ale unui text biblic și situarea acestuia în context
3. Explicarea scopului și a implicațiilor din relatarea unor concepte, evenimente sau întâmplări biblice
4. Elaborarea unui eseu pe baza unei structuri și idei date
5. Utilizarea corectă și adecvată a limbajului teologic

III. CONȚINUTURI

STUDIUL VECHIULUI TESTAMENT

1. **Genesa: Cartea Începuturilor (Schultz, p. 23-30, 45-59)**
  - 1.1 Creația (zilele, omul, femeia)
  - 1.2 Căderea (ispitirea și neascultarea, urmările neascultării, prima profeție mesianică)
  - 1.3 Potopul (cauze, descriere, legământul cu Noe)
  - 1.4 Babel (descriere, urmări)
  - 1.5 Avraam (chemare, legământ credința ca neprihănire, jertfirea lui Isaac)
  - 1.6 Iacov (lupta cu oamenii: Esau, Isaac, Laban; lupta cu Dumnezeu: Betel, Peniel, schimbarea numelui; profeția mesianică: Gen. 49:10)
  - 1.7 Iosif (visul, vinderea ca rob, întemnițarea, înălțarea, Iosif ca salvator, caracterul lui).
2. **Exodul. Legământul lui Dumnezeu cu poporul Său (Schultz, p. 63, 70-88)**
  - 2.1 Eliberarea din Egipt (robia aspră, pregătirea lui Moise, scopul urgiilor, împietrirea lui Faraon, moartea întâilor născuți, Paștele)
  - 2.2 Legământul Mozaic (scopul, conținutul, Decalogul, diferite legi)
  - 2.3 Cortul întâlnirii (elemente componente)
3. **Iosua: Cucerirea țării Canaan (Schultz, p. 123-135)**

- 3.1 Intrarea în Canaan (Iosua 1:8, iscoadele, trecerea Iordanului, căderea Ierihonului, Ai)
- 3.2 Cucerirea țării (campania de sud și nord)
- 4. **Judecători. Ghedeon și Samson (Schultz, p. 135-150)**
  - 4.1 Caracteristicile perioadei judecătorilor (păcat, pedeapsă, pocăință, pace, Jud. 21:25)
  - 4.2 Ghedeon (istoria, caracterizarea personajului)
  - 4.3 Samson (istoria, caracterizarea personajului)
- 5. **Samuel, ultimul judecător al lui Israel (Schultz, p. 156-161)**
  - 5.1 Nașterea și chemarea
  - 5.2 Samuel ca judecător (judecarea și învățarea poporului)
  - 5.3 Instituirea monarhiei (ungerea lui Saul și a lui David)
- 6. **Saul, primul rege al Israelului (Schultz, p. 161-165)**
  - 6.1 Credințioșia lui Saul (ungerea, biruința asupra dușmanilor)
  - 6.2 Căderea lui Saul (neascultarea de Dumnezeu, prigonirea lui David)
- 7. **David, întemeietorul Statului național evreu (Schultz, p. 167-184)**
  - 7.1 Împărat peste Iuda și Israel
  - 7.2 Păcatul lui David și consecințele lui
  - 7.3 Legământul davidic (2 Samuel 7:11-16)
- 8. **Profeții mesianice în cartea Isaia (Schultz, p. 379-400)**
  - 8.1 Contextul cărții Isaia (autor, dată, context istoric)
  - 8.2 Profeții mesianice (7:14, 9:1-6, 11:1-5,53)
  - 8.3 Împlinirea profețiilor în Noul Testament (numai a celor enumerate mai sus).

STUDIUL NOULUI TESTAMENT

- 1. **Contextul cultural-religios al Noului Testament (Tenney, p. 59-105)**
  - 1.1. Teologia iudaismului (monoteism, Dumnezeu ca Tată, omul – creația lui Dumnezeu, păcatul, așteptarea mesianică)
  - 1.2. Templul și sinagoga
- 2. **Evangeliiile – privire generală (Tenney, p. 127-175)**
  - 2.1. Autorul, data și locul scrierii
  - 2.2. Destinația și scopul evangheliei
- 3. **Viața și lucrarea Domnului Isus Hristos (Tenney, p. 179-187)**
  - 3.1. Nașterea și copilăria
  - 3.2. Misiunea de trei ani (zonele geografice, exemple de lucrări)
  - 3.3. Moartea, învierea, înălțarea
- 4. **Învățătura Domnului Isus și minunile Sale (Tenney, p. 197-203)**
  - 4.1. Metodele de învățare ale lui Isus
  - 4.2. Scopul și conținutul învățurii
  - 4.3. Minunile lui Isus (împlinirea profețiilor mesianice, exemple)
- 5. **Divinitatea și umanitatea Domnului Isus în Evanghelia după Ioan (Tenney, p. 174-175)**
  - 5.1. Prologul Evangheliei după Ioan
  - 5.2. Afirmările „Eu sunt...”
  - 5.3. Minunile
  - 5.4. Elementele esențiale ale naturii umane
- 6. **Prima călătorie misionară: iudaizatorii (Tenney, p. 229-237, 240, 245-246)**
  - 6.1. Biserica din Antiohia Siriei (motivațiile misiunii)
  - 6.2. Traseul și predicile întâlnite
  - 6.3. Conciliul din Ierusalim (probleme și soluția)

7. Epistola către Romani (Tenney, p. 274-279)

- 7.1. Autor, destinatari, scop
- 7.2. Revelația lui Dumnezeu, justificarea credinciosului, relația creștinului cu statul, îngăduința creștină.

NOTĂ:

Pregătirea examenului și elaborarea subiectelor se realizează în conformitate strictă cu PROGRAMUL PENTRU EXAMENUL DE BACALAUREAT, avizată prin O.M.E.C.T. Subiectele nu vizează conținutul unui manual anume. Manualul școlar este doar unul dintre suporturile didactice utilizate de profesori și de elevi, care ajută la parcurgerea programei școlare, prin însușirea de cunoștințe și formarea de competențe.

Bibliografie recomandată:

1. Schultz, J. Samuel, *Călătorie prin Vechiul Testament*, Harper and Row Publishers, Inc., 1980
2. Talpoș, Vasile Dr., *Studiu introductiv în Legea, Istoria și Poezia Vechiului Testament*, Ed. Didactică și Pedagogică, 1999
3. Tenney, C. Merrill, *Studiu al Noului Testament*, Eerdmans Publishing Co., 1986

DOCTRINE BIBLICE

I. STATUTUL DISCIPLINEI

În cadrul examenului de Bacalaureat 2009, **DOCTRINE BIBLICE** are un statut de disciplină de specialitate pentru elevii liceelor teologice, profil teologic, specializarea Teologie Baptistă și poate fi susținută la **proba E** la alegere cu disciplina *STUDIUL BIBLIEI/ STUDIUL VECHIULUI TESTAMENT ȘI NOULUI TESTAMENT*.

II. COMPETENȚE DE EVALUAT

1. Definirea conceptelor și noțiunilor specifice disciplinei
2. Identificarea și interpretarea ideilor de bază ale unui text biblic și situarea acestuia în context
3. Interpretarea din punct de vedere doctrinar a unor afirmații date și explicarea acestora în contextul scripturii
4. Elaborarea unui eseu pe baza unei structuri și idei date
5. Utilizarea corectă și adecvată a limbajului teologic

III. CONȚINUTURI

1. **Bibliologie – De ce Sola Scriptura** (Erickson, cap. 9-10, Thiessen, p. 72-79)
  - 1.1. Teorii ale inspirației Scripturii
  - 1.2. Doctrina biblică a inspirației
  - 1.3. Ineranța Scripturii
2. **Trinitate – Cine este Dumnezeu** (Erickson, cap. 15, Thiessen, p. 85-114)
  - 2.1. Baza biblică a doctrinei, interpretări diacronice
  - 2.2. Esența naturii divine
  - 2.3. Atributele naturale (nonmorale) ale lui Dumnezeu
  - 2.4. Atributele morale ale lui Dumnezeu

- 2.5. Natura lui Dumnezeu: unitate și trinitate
3. **Trinitate – Ce face Dumnezeu** (Erickson, cap. 17, Thiessen, p. 9-20)
  - 3.1. Revelația (generală și specială) – descoperirea de Sine a lui Dumnezeu
  - 3.2. Creația - baza biblică, semnificația teologică a doctrinei
4. **Cristologie – Cine este Isus Cristos** (Erickson, cap. 32-33, Thiessen, p. 251-257)
  - 4.1. Divinitatea lui Cristos – baza biblică
  - 4.2. Umanitatea lui Cristos – baza biblică
  - 4.3. Unitatea persoanei lui Cristos
5. **Cristologie – Ce a făcut Cristos pe pământ** (Erickson, cap. 39, Thiessen, p. 261-285)
  - 5.1. Semnificația morții lui Cristos
  - 5.2. Sfera de cuprindere a morții lui Cristos
  - 5.3. Interpretări greșite ale morții lui Cristos
  - 5.4. Învierea lui Cristos
6. **Pneumatologie – Cine este Duhul Sfânt** (Erickson, cap. 40)
  - 6.1. Divinitatea Duhului Sfânt
  - 6.2. Personalitatea Duhului Sfânt
7. **Pneumatologie – Ce face Duhul Sfânt** (Erickson, cap. 41, Thiessen, p. 288-294)
  - 7.1. Lucrarea Duhului Sfânt în Vechiul Testament
  - 7.2. Lucrarea Duhului Sfânt în viața lui Isus Cristos
  - 7.3. Lucrarea Duhului Sfânt în viața credinciosului
  - 7.4. Darurile Duhului Sfânt și darurile miraculoase în prezent
8. **Antropologie – Ce este omul** (Erickson, cap. 23, 24, Thiessen p. 188-192, 209-226)
  - 8.1. Chipul lui Dumnezeu în om
  - 8.2. Natura constituțională a omului (trihotomism și dihotomism)
  - 8.3. Originea sufletului
  - 8.4. Căderea omului în păcat și consecințele căderii
9. **Hamartologie – Cât de grav este păcatul** (Erickson, cap. 26, 27, Thiessen, p. 205-209)
  - 9.1. Termeni pentru păcat: ratarea țintei, încălcarea legii
  - 9.2. Originea și natura esențială a păcatului
  - 9.3. Sursa păcatului – învățătura biblică
10. **Soteriologie – Cum poate fi mântuit omul** (Erickson, cap. 44-47)
  - 10.1. Începutul mântuirii – aspecte subiective: chemare eficace, convertire, regenerare
  - 10.2. Începutul mântuirii – aspecte obiective: unirea cu Cristos, justificarea, adopția
  - 10.3. Continuarea mântuirii: sfințirea credinciosului
  - 10.4. Desăvârșirea mântuirii: glorificarea credinciosului
11. **Eclesiologie – Cum ființează Biserica lui Cristos** (Erickson, cap. 49-50, 52-53)
  - 11.1. Metaforele biblice ale Bisericii
  - 11.2. Concepții de bază despre botezul creștin
  - 11.3. Concepții majore despre Cina Domnului
  - 11.4. Condiții pentru participarea la actele de cult
  - 11.5. Funcțiile Bisericii
12. **Escatologie – Despre finalul istoriei** (Erickson, cap. 56, 59)
  - 12.1. Moartea fizică
  - 12.2. Starea intermediară
  - 12.3. Starea finală

NOTĂ:

Pregătirea examenului și elaborarea subiectelor se realizează în conformitate strictă cu PROGRAMUL PENTRU EXAMENUL DE BACALAUREAT, avizată prin O.M.E.C.T.

Subiectele nu vizează conținutul unui manual anume. Manualul școlar este doar unul dintre suporturile didactice utilizate de profesori și de elevi, care ajută la parcurgerea programei școlare, prin însușirea de cunoștințe și formarea de competențe.

Bibliografie recomandată:

1. Erickson, J. Millard, *Teologie creștină, vol. I-III*, Ed. Cartea Creștină, Oradea, 1998
2. Thiessen, Henry Clarence, *Prelegeri de teologie sistematică*, Societatea Misionară Română, 1986
3. Douglas, J.D., editor, *Dicționar Biblic*, Ed. Cartea Creștină, Oradea, 1995
4. *Mărturisirea de credință a Cultului Creștin Baptist din România*